

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde forslag til ændring af Inatsisartutlov om erhvervsfremme af fiskeri og fangst, hvorefter erhvervsfiskere og erhvervsfangere fremover kan ydes erhvervsfremmelån til anskaffelse af erhvervsjoller.

(Medlem af Inatsisartut Jens NapätôK', Naleraq)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst, Landbrug og Selvforsyning)

1. behandling

Naalakkersuisut takker medlem af Inatsisartut Jens NapätôK, Naleraq for at fremsætte forslaget til Inatsisartut-beslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde forslag til ændring af Inatsisartutlov om erhvervsfremme af fiskeri og fangst, hvorefter erhvervsfiskere og erhvervsfangere fremover kan ydes erhvervsfremmelån til anskaffelse af erhvervsjoller.

Først vil jeg understrege at Inatsisartutlov om erhvervsfremme af fiskeri og fangst fortsat er gældende og der derfor kan ydes erhvervsfremmelån. Dog er bevillingen til rentebærende udlån på finanslovskonto 51.07.42 i forbindelse med COVID-eftersyn i 2020/2021 blevet sparet væk. Siden da har der ikke været bevilling på hovedkontoen.

Derudover er der mulighed for tilskud til erhvervsjoller over hovedkonto 51.07.40, hvor der er mulighed for tilskud på 75-84 % af anskaffelsessummen på erhvervsjoller, ligesom der over hovedkonto 50.06.50 er mulighed for tilskud på op til 40 % af anskaffelsessummen til nye eller brugte fiskefartøjer.

Det er forvaltningens erfaring at interessen er større for tilskud end lån som skal tilbagebetales.

Det skal bemærkes at værdien af indhandlingerne i det kystnære fiskeri, dvs. den samlede betaling til de kystnære fiskere, har været stigende. Således er betalingen til de kystnære fiskere steget med i alt 332 mio. kr. eller 39% over de seneste 10 år, fra 842 mio. kr. i 2015 til 1.174 mio. kr. i 2024. Stigningen skal henføres til såvel en stigning i mængder samt en stigning i afregningspriserne. Det bemærkes at værdien er angivet uden eventuelle bonusser, transport tillæg mv.

Samtidigt indfører den nye fiskerilov Individuelle Omsættelige Kvoter, IOK, for krabbefiskeriet samt for joller i forvaltningsområde 47 på frivillig basis. Ved overgang til IOK tildeles fiskerne en andel af kvoten som de kan pantsætte til videreudvikling af deres fiskeri.

En anden faktor som kan spille ind, er også at fiskerne låner pengene i banken eller fra selskaberne. Naalakkersuisut har været i dialog med bankerne i forbindelse med vedtagelsen af den nye fiskerilov og bankerne udtrykker en fortsat interesse i at investere i fiskeriet – også det kystnære fiskeri. Et eventuelt lån i banken kræver selvfølgelig en individuel kreditvurdering.

På denne baggrund anser Naalakkersuisut at afsættelse af midler til erhvervsfremmelån ikke imødekommer behovet i det kystnære fiskeri. De fiskere som har et rentabelt fiskeri eller IOK, har allerede muligheder for at låne penge til udvikling og fornyelse af deres fartøjer og udstyr.

Der findes dog fortsat en gruppe fiskere og fangere som ikke har mulighed for at låne de nødvendige midler. For dem anser Naalakkersuisut at tilskud er et bedre alternativ end lån som skal tilbagebetales. Samtidigt så kræver tilskud frem for lån færre administrative ressourcer. Ved udvikling af tilskudsområdet i stedet for udvikling af erhvervsfremmelån, så kan man fastholde de administrative ressourcer på samme niveau. Samtidigt kan man fokusere på at udmønte de bevillinger som i dag tildeles til tilskudsområdet, så de imødekommer erhvervets behov, i stedet for at finde nye bevillinger til lån. På denne måde bruges ressourcerne til bedst mulig nytte for fiskerne og fangere.

Det er Naalakkersuisuts intention at modernisere ESU-lovgivningen, så lovgivningen og dermed tildelingen af tilskud kan imødekomme det behov som det kystnære fiskeri har i dag – og i fremtiden. Derfor er det vigtigt at lovgivningen udarbejdes i tæt dialog med erhvervet. Denne proces er ved at blive planlagt og Naalakkersuisut forventer at kunne forelægge nye lovforslag til Forårssamlingen 2027.

Yderligere kan jeg orientere om at Fiskerirådet har nedsat en hurtigt-arbejdende arbejdsgruppe omkring udfordringer for kystnære fartøjer over 6 meter, herunder finansiering. Finansieringsudfordringerne behandles sammen med bankerne. Arbejdsgruppen skal forelægge deres anbefalinger til Fiskerirådet den 16. december. Når Fiskerirådet har behandlet anbefalingerne, kan disse også inddrages i revisionsarbejdet omkring ESU lovgivningen.

Men Naalakkersuisut mener at man skal fokusere på arbejdet med modernisering af ESU-tilskuddene i tæt dialog med erhvervet i stedet for. Det vil sikre fremtiden for fiskeriet og de fiskere og fangere som ikke har andre muligheder.

På baggrund af ovennævnte indstiller Naalakkersuisut at beslutningsforslaget ikke imødekommes.

Jeg vil nu overlade debatten til Inatsisartut.